

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske - CROSOL

Izvještaj o radu za 2024. godinu

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

Uvod i sažetak

U 2024. godini CROSOL je nastavio raditi na jačanju civilnog društva, promociji održivog razvoja i europskih vrijednosti te na zagovaranju politika koje podržavaju međunarodnu solidarnost i održivost. Godinu su obilježile brojne radionice, kampanje i projekti, uz poseban naglasak na pripremu za izbore za Europski parlament te podršku lokalnim organizacijama u praćenju i implementaciji ciljeva održivog razvoja (SDG).

Na lokalnoj razini također smo ostvarili suradnju sa Agencijom lokalne demokracije iz Siska, s kojom smo u sklopu partnerskog projekta „Živi jednakost, slavi raznolikost!“ (IMPACT4U) adresirali nedostatak kapaciteta lokalnih organizacija za zagovaranje na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

2024. godina također je značajna za CROSOL jer od ove godine po prvi puta kao partneri sudjelujemo u provedbi „GEAR UP“ projekta financiranog iz DEAR (Development Education and Awareness Raising) fonda Europske komisije, kroz kojeg ćemo raspisati natječaj za financiranje manjih projekata na temu globalnog obrazovanja za OCD-ove i jedinice lokalnih samouprava u Hrvatskoj, ali i manjim dijelom u Srbiji i Crnoj Gori.

Nastavili smo suradnju sa partnerima iz Danske i Belgije u sklopu Erasmus projekta „Building Capacity for Informal Adult Education and Debate in EU“, pa su tako u 2024. godini održane dvije međunarodne razmjene: u Belgiji i Hrvatskoj, kao i niz online diskusija, objavljena je e-knjiga na temu demokracije i vladavine prava, itd.

U sklopu CERV projekta PROSECO (Empowering Ecosystems of Civil Society Organisations in the Czech Republic, Slovakia, Croatia and Slovenia) radimo na razvijanju metodologije za mapiranje, prikupljanje i analizu podataka koji će poslužiti kao baza za izradu sveobuhvatnih izvještaja o stanju civilnog društva u sve četiri partnerske zemlje.

S obzirom da smo ove godine započeli rad na novim i većim projektima, tijekom ove godine manje smo radili na namicanju sredstava za naredno razdoblje, ali to će se već uskoro promijeniti jer krajem ove godine i početkom 2025. planiramo prijavu na čitav niz novih natječaja kroz koje planiramo osigurati sredstva za daljnji rad.

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

CROSOL je također aktivno pratio teme koje se tiču međunarodne razvojne suradnje i pomoći na nacionalnom nivou. U tom polju pratimo kako se odvija provedba zadanih planova i preuzetih obaveza od strane Hrvatske. U skladu s tim, u suradnji sa CONCORD Europe mrežom ponovo smo dali svoj doprinos u izradi godišnjeg izvještaja AidWatch, koji prati kako pojedine članice EU izvršavaju svoje obaveze u tom segmentu, i u skladu sa Agendom 2030.

Kroz mrežu CONCORD također smo aktivno sudjelovali u pripremama za EU parlamentarne izbore, kroz „EU Elections Task Force“ grupu koja je u pripremi za izbore izradila materijale za online kampanju, mapirala potencijalne saveznike u sastavu novog EU parlamenta i organizirala cijeli niz online debata i događanja uživo, kako bi upoznala nove zastupnike sa programom i ciljevima CONCORD-a i njihovih članica.

Pregled ključnih aktivnosti

Komparativna studija: „Službena razvojna pomoć u zemljama Zapadnog Balkana: Put prema naprijed“

U našoj komparativnoj studiji „Official Development Assistance in the Western Balkans, 1990-2022: A Study of the Levels, Sources and Aims of ODA in the Western Balkans“ istražili smo napredak u području službene razvojne pomoći prema Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Albaniji, Kosovo i Turskoj.

Provedena analiza je pokazala da većina službene razvojne pomoći (SRP) dolazi od Europske unije i njezinih država članica.

Sažetak zaključaka i preporuka studije: <https://shorturl.at/Zq5y7>

Projekt „Živi jednakost, slavi raznolikost“

Agencija lokalne demokracije Sisak i CROSOL – Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske udružile su svoje snage na novom projektu pod nazivom Živi jednakost, slavi raznolikost! Projekt adresira nedostatak razvijenih organizacija civilnog društva (OCD) koje predstavljaju pokretačku promjenu u području promocije i zaštite ljudskih prava u Sisku i

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Sisačko-moslavačkoj županiji. Projekt je usmjeren na rješavanje problema na tri međusobno povezane razine:

- jačanje zagovaračkih kapaciteta OCD-a i javnih institucija o europskim vrijednostima, demokraciji i ulozi udruga u razvoju društva – CROSOL je održao dvije radionice za zaposlenike lokalnih organizacija civilnog društva, ali i predstavnike lokalnih institucija.
- javna kampanja o radu OCD-a u SMŽ i njihovoj važnosti u izgradnji solidarne i uključive zajednice kroz koju će se građane upoznavati sa konkretnim aktivnostima lokalnih udruga koje su aktivne na području zagovaranja ljudskih prava, europskih vrijednosti i rada na integraciji migranata u lokalnu zajednicu; i
- zagovaračka kampanja s prijedlogom za gradsko vijeće o proglašenju Dana raznolikosti grada Siska.

Tijekom 2024. godine održane su sve gore navedene aktivnosti, a suradnja sa ALD Sisak nastavljena je i produbljena i kroz neke druge projekte.

Vodič kroz izbore za Europski parlament 2024.

U sklopu projekta “Know your EU, build your EU! – raising awareness on the importance of democratic participation of Croatian citizens in EE24”, CROSOL je izradio brošuru koja služi kao vodič kroz izbore za Europski parlament koji će se održati 9. lipnja 2024. godine. Brošura je štampana u 500 primjeraka, a digitalna verzija može se [preuzeti ovdje](#).

Ova informativna brošura namijenjena je mladim glasačima, pružajući im osnovne informacije o dinamici između Europskog parlamenta, Vijeća EU i Europske komisije te kako te institucije surađuju kako bi oblikovale prosperitetnu i pravednu Europu. Ističe se važnost razumijevanja funkcioniranja EU institucija koje utječu na svakodnevni život građana.

ONLINE RASPRAVA: „Traži li povijest proširenje EU-a?“

Online rasprava o politici proširenja EU-a i njenim mogućim posljedicama održana je 20. veljače 2024., a u raspravi su sudjelovali stručnjaci iz Belgije, Danske i Hrvatske:

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

- **Božo Kovačević** je hrvatski političar i diplomat. Bio je jedan od osnivača Hrvatske socijalno-liberalne stranke 1989. godine, te Liberalne stranke 1998. godine. Od 2000. do 2003. godine bio je ministar zaštite okoliša i prostornog uređenja. Sa svojim dubokim razumijevanjem europskih integracija i nacionalnih interesa, Božo će doprinijeti širokom spektru perspektiva koje će biti obuhvaćene tijekom rasprave.
- **Wouter Beke** je političar belgijske Kršćansko-demokratske stranke (CD&V) i kandidat za izbore za Europski parlament 2024. Od 2019. do 2022. godine obnašao je dužnost flamanskog ministra za socijalnu skrb, javno zdravstvo, obitelj i smanjenje siromaštva.
- **Rikke Lauritsen** je kandidatkinja za izbore za Europski parlament 2024. godine kao predstavница danske političke stranke Socialistička Narodna Stranka (Zelena Ljevica).

Nakon uvodnih izlaganja svih panelista, sudionici su bili u mogućnosti komentirati i postavljati pitanja. Rasprava je održana na engleskom jeziku, a sudjelovali su građani iz Belgije, Danske i Hrvatske, ali i iz nekih zemalja u procesu pridruživanja EU.

Nacionalni izvještaj o vladavini prava u Hrvatskoj

U suradnji sa [Centrom za mirovne studije](#) izradili smo **nacionalni izvještaj o vladavini prava**, koji može biti preuzet [ovdje](#). Ovaj nacionalni izvještaj dio je velikog godišnjeg izvještaja o vladavini prava u Europskoj uniji, a koji objavljuje organizacija Liberties. Cjelokupni izvještaj za Europsku uniju može se pogledati na ovoj poveznici: <https://shorturl.at/o0aq3>.

Erasmus +: Međunarodne razmjene u Belgiji i Hrvatskoj

Od 22.-26. travnja trajala je međunarodna razmjena **u Belgiji**, koja se provela u sklopu Erasmus+ projekta za obrazovanje odraslih „Building Capacity for Informal Adult Education in EU“. U Belgiju smo odveli 10 osoba iz raznih dijelova Hrvatske koje su pokazale interes da nauče više o utjecaju europske politike na nacionalno zakonodavstvo. Kroz simulacije, predavanja i interaktivne radionice imali su priliku upoznati rad Europskog parlamenta i proces

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

donošenja odluka, te posjetiti Europski parlament u Bruxellesu. U razmjeni je također sudjelovalo i po 10 osoba iz Belgija i Danske.

Od 4. – 8.11.2024. u Stubičkim toplicama u **Hrvatskoj** održana je druga međunarodna razmjena u sklopu istog projekta. Ovaj put je CROSOL u ulozi domaćina ugostio po 10 osoba iz Danske, Belgije i Hrvatske. Ova razmjena bavila se temom vladavine prava u EU, a održan je cijeli niz radionica koje su bile fokusirane na pod-teme kao što su npr. ljudska prava, rodna ravnopravnost i zelena tranzicija u odnosu na vladavinu prava.

Online diskusija: “Kako možemo osnažiti uključenost mladih u europsku demokraciju?”

8. svibnja 2024. - uoči izbora za europski parlament, održali smo online diskusiju na temu mladih i njihove uloge u demokratskim procesima Europske unije.

Panelisti:

- **Josip Miličević** (Hrvatska) – Mreža mladih Hrvatske
- **Manon Quinet** (Belgija) - savjetnica mladih za Flamansko vijeće mladih
- **Tarik Deljković** (Danska) - ambasador EU karijera na Sveučilištu Southern Denmark od 2022. do 2024. godine i izaslanik za mlade u Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe

Radionice za mlade: “Izbori, Mladi, EUropa!” (Osijek, Varaždin, Rijeka, Split, Zagreb)

U sklopu projekta „Get2knowEU“ koji je financiran od strane Europskog parlamenta i sufinancirad of Ureda za Udruge Vlade RH, održano je 5 radionica u 5 najvećih urbanih središta u Hrvatskoj: Osijeku, Varaždinu, Rijeci, Splitu i Zagrebu. Radionice su ostvarene u suradnji sa Uredom EU parlamenta u Hrvatskoj, a cilj im je bio na zanimljiv i pristupačan način motivirati mlade da se uključe u demokratske procese na razini EU, i da o važnosti izlaska na izbore razgovaraju i sa svojim vršnjacima.

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

Javna debata za mlade “Izbori, Mladi, EUropa!” održana u Zagrebu

28. svibnja 2024. godine u Kući Europe u Zagrebu, u suradnji sa Mrežom mladih Hrvatske održali smo javnu debatu u kojoj su kandidati i kandidatkinje za Europski parlament raspravljali o politikama i prilikama za mlade. Debatu je moderirao Leo Barišić iz Hrvatskog debatnog društva. Među sudionicima debate bili su predstavnici različitih političkih opcija, uključujući Daliju Orešković (DO i SDP), Bornu Loza (Možemo!) i Ninu Skočak (GenZ).

Debata je pružila platformu za otvoreni dijalog između mladih i političkih predstavnika, čime se nastojalo potaknuti veće uključivanje mladih u demokratske procese te povećati njihovu svijest o mogućnostima koje nudi Europska unija. Snimka debate dostupna [je ovdje](#).

Okrugli stol i diskusija “Capitalising on Croatia’s FATF grey listing: the role of civil society actors and investigative journalists”

U četvrtak 13. lipnja, od 13 do 17 sati u Hotelu Doubletree by Hilton u Zagrebu održan je okrugli stol i radionica „*Capitalising on Croatia’s FATF grey listing: the role of civil society actors and investigative journalists*“ namijenjena organizacijama civilnog društva i novinarima posvećenim financijskoj transparentnosti i borbi protiv nezakonitih financijskih tokova.

Naime, u lipnju 2023. godine, Radna skupina za financijsko djelovanje (FATF), međunarodna watchdog skupina za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (AML/CTF), dodala je Hrvatsku na tzv. sivu listu, popis zemalja pod pojačanim nadzorom. Isticanjem povećanog rizika od pranja novca i financiranja terorizma, uvrštavanje na sivu listu može imati političke i ekonomske posljedice, uključujući povećani nadzor međunarodnih transakcija, potencijalne poteškoće u uspostavljanju odnosa s globalnim bankama i privlačenju ulaganja te teže odnose s međunarodnim partnerima.

Cilj diskusije i radionice bio upoznati sudionike o tome kako mogu iskoristiti procese FATF-a u svom radu, ojačati financijsku transparentnost i odgovornost institucija te aktivno pridonijeti naporima da se Hrvatska ukloni sa sive liste.

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Online debata o novom sastavu institucija EU-a

18. rujna 2024. održana je online debata u kojoj su ponovo sudjelovali stručnjaci iz Danske, Belgije i Hrvatske, a sudionici su imali priliku zajedno sa stručnjacima, analizirati rezultate nedavno održanih europskih izbora, dobiti uvid u novoizabrani Europski parlament te raspraviti odluke o ključnim europskim pozicijama.

Panelisti:

- **Lien Jansen** (Belgija): Doktorandica i asistentica na Institutu za javnu upravu KU Leuven, s fokusom na Europski parlament i proširenje EU na zapadni Balkan.
- **Roman Senninger** (Danska): Izvanredni profesor političkih znanosti na Sveučilištu Aarhus, specijaliziran za političke elite i institucije u Europi.
- **Mario Munta** (Hrvatska): Docent za europsku javnu politiku na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, s fokusom na zelenu tranziciju i socioekonomsko upravljanje u EU.

AidWatch 2024.: Čijim interesima zapravo služi službena razvojna pomoć (ODA)?

U suradnji sa EU platformom CONCORD Europe, kao i drugim nacionalnim platformama za međunarodnu razvojnu suradnju iz Europske unije, ponovo je objavljen godišnji izvještaj „AidWatch 2024“, kojem je cilj praćenje ispunjavanja obaveza EU zemalja u odnosu na odvajanje sredstava za međunarodnu razvojnu pomoć.

[AidWatch 2024](#) razotkriva oštru suprotnost između narativa koji promoviraju institucije i vlade država članica Europske unije te stvarnosti iza prijavljenih ODA podataka. Detaljna analiza otkriva da se ODA precjenjuje, preusmjerava i manipulira podacima. Više od 50 godina nakon što su Ujedinjeni narodi 1975. godine postavili cilj od 0,7% bruto nacionalnog dohotka za službenu razvojnu pomoć (ODA), većina zemalja članica EU-a još uvijek ne ispunjava ovu obvezu. To je dovelo do stvaranja 'duga pomoći' prema partnerskim zemljama u iznosu većem od 1,2 bilijuna eura!

Izvješće otkriva kako države članice EU-a preuveličavaju ODA podatke usmjeravajući sredstva prema nacionalnim ekonomskim i političkim ciljevima. Više od jedne petine eura koji prijavljuju 27 država članica EU-a kao ODA ne zadovoljava kriterije za ODA. Još gore, pravila

Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i njezin Odbor za razvojnu pomoć (DAC) dopuštaju ovo preusmjeravanje ODA. Najveći dio preuveličanih ODA podataka proizlazi iz prijavljivanja troškova pomoći izbjeglicama untuar vlastitog teritorija kao međunarodnu pomoć, kao i napuhavanja podataka o dugovima i transakcijama razvojnih financija.

Nakon ruskog agresorskog rata u Ukrajini, zabilježen je povijesni vrhunac javnog financiranja, prijavljenog kao ODA, koje se koristilo za pokrivanje troškova prihvata izbjeglica u EU-u. Ove izdatke, koje OECD naziva 'troškovima izbjeglica u zemlji donatora', DAC zemlje su prekomjerno prijavljivale – trend koji je izazvao oštre kritike predsjednika OECD DAC-a. Međutim, prijavljivanje troškova izbjeglica u zemlji donatora kao ODA i dalje je značajan trend u nekoliko država članica EU-a, unatoč smanjenju broja dolazaka izbjeglica između 2022. i 2023. godine u nekim zemljama.

Zbog odluka država članica EU, Europska komisija planira smanjiti izdatke za međunarodnu suradnju za čak 2 milijarde eura u nadolazećim godinama, što dodatno dovodi u pitanje ispunjenje obveza u ovom ključnom području.

Sažetak izvještaja, kao i cjelokupni izvještaj može se preuzeti na ovoj poveznici:

<https://aidwatch.concordeurope.org/2024-report/> .

Online rasprava: Je li EU spremna osigurati svoju konkurentnost?

U četvrtal, 12. prosinca, održana je posljednja online rasprava sa stručnjacima iz Belgije, Danske i Hrvatske. Ova rasprava fokusirala se na temu konkurentnosti EU usljedećih 5 godina, te na pitanje da li su europske institucije i gospodarstva spremni odgovoriti na te izazove?

Na raspravi su sudjelovali stručnjaci:

- **Derek Beach**, profesor na Sveučilištu Aarhus u Danskoj, specijaliziran za EU institucije, politike i integracijske procese.
- **Vedrana Pribičević**, ekonomistica i doktorandica na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, s istraživanjima u području ekonomije i makroekonomije.
- **Bart Veys**, voditelj politika pri COST Association u Bruxellesu.

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

Medijski tekstovi:

U suradnji sa srednja.hr, a u sklopu projekta „Get2knowEU“ objavljeno je 5 edukativnih tekstova kojima je cilj bio upoznati mlade sa demokratskim institucijama EU i potaknuti ih na sudjelovanje u izborima za EU parlament:

1. Još samo tri dana do izbora: Ovo je sve što trebate znati prije izlaska na birališta (3.6.2024.)
<https://www.srednja.hr/svastara/jos-samo-tri-dana-do-izbora-ovo-je-sve-sto-trebate-znati-prije-izlaska-na-biralista/>
2. Ovaj događaj prekretnica je u hrvatskoj novijoj povijesti: Evo što se sve zbog toga promijenilo (31.5.2024.)
<https://www.srednja.hr/svastara/ovaj-dogadaj-prekretnica-je-u-hrvatskoj-novijoj-povijesti-evo-sto-se-sve-zbog-toga-promijenilo/>
3. Sudjelujte u sučeljavanju kandidata za Europski parlament: Evo kada se održava (22.5.2024.)
<https://www.srednja.hr/svastara/sudjelujte-u-suceljavanju-kandidata-za-europski-parlament-evo-kada-se-odrzava/>
4. Zašto je važno izaći na EU izbore i glasati za budućnost kakvu želimo? (15.5.2024.)
<https://www.srednja.hr/svastara/zasto-je-vazno-izaci-na-eu-izbore-i-glasati-za-buducnost-kakvu-zelimo/>
5. Ovi izbori direktno utječu na vašu svakodnevicu: Evo i na koje načine (9.5.2024.)
<https://www.srednja.hr/svastara/ovi-izbori-direktno-utjecu-na-vasu-svakodnevicu-evo-i-na-koje-nacine/>

Pregled zagovaračkih aktivnosti u 2023./2024. godini

Službena razvojna pomoć

- Hrvatska je tijekom 2023. usvojila Zakon o međunarodnoj razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći. U konačnoj verziji Zakona prihvaćen je dio naših intervencija kroz javna savjetovanja i izravnu komunikaciju s Ministarstvom vanjskih i u europskih

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

poslova, a dijelove koji nisu prihvaćeni nastaviti ćemo zagovarati tijekom procesa izrade strateškog dokumenta, Nacionalnog plana razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu. Plan je navodno još u prvoj polovici 2022. bio u fazi ranog nacrtu, prema izvorima iz MVEP-a, no od tada do danas nismo uspjeli dobiti konkretnije informacije o njemu.

- 28. studenog 2023. smo podržali i objavili [pismo DAC CSO Reference Group](#) kojim se ukazuje na negativne trendove u području međunarodne razvojne suradnje i službene razvojne pomoći u smislu inflacije donirane pomoći, stagnirajućeg javnog financiranja službene razvojne pomoći i sve većeg uplitanja aktera iz privatnog sektora koji na njih gledaju kao na poslovne investicije umjesto donacije.
- 19. siječnja 2024. podržali smo [inicijativu](#) međunarodnih organizacija u području razvojne suradnje za izmjenama u Višegodišnjem financijskom okviru EU povodom njegove revizije na polovici financijskog razdoblja. Tražili smo povećanje izdvajanja za podršku programima u području međunarodne razvojne suradnje (prvenstveno NDICI, EU4Health i Horizon). Zahtjeve smo poslali Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i predstavnici za razvojnu suradnju u Stalnom predstavništvu RH u Briselu, ali nismo dobili njihove odgovore.
- 11. travnja podržali smo [reakciju](#) Eurodada na provedbu službene razvojne pomoći povodom objave preliminarnih podataka OECD DAC-a za 2023. godinu.
- 24. travnja potpisali smo pismo DAC-CSO Reference skupine OECD DAC-u u svrhu podrške švedskim OCD-ima vezano za ukidanje postojećih ugovora i grantova od strane njihove razvojne agencije pod pritiskom desnih političkih opcija u vlasti.
- 18. listopada poslali smo pisma hrvatskim zastupnicima u Europskom parlamentu s pitanjima koja mogu postaviti kandidatima na saslušanjima za novi sastav Europske komisije vezanim uz njihove prioritete (pitanja je sastavio CONCORD), s naglaskom na područje međunarodne razvojne suradnje.
- U listopadu 2024. objavljen je izvještaj [AidWatch 2024](#) o provedbi službene razvojne pomoći (SRP). Kao i svake godine, sudjelovali smo u njegovoj izradi i napisali poglavlje

o Hrvatskoj. Izvještaj smo poslali uvid na Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, objavili smo i priopćenje za medije.

Porezna pravda i međunarodni financijski tokovi

- 2. studenog 2023. podržali smo [pismo](#) većeg broja međunarodnih organizacija, pod vodstvom prvenstveno afričkih organizacija, s ciljem uvođenja rezolucije o međunarodnoj suradnji u području porezne politike pri Ujedinjenim narodima. Rezolucija je u konačnici usvojena u UN-u, čime je ostvaren veliki korak ka uspostavi međunarodnog sustava porezne pravde koji obuhvaća sve države.
- Dosad se pitanjima međunarodne porezne pravde uglavnom bavio OECD, čije su (bogate) članice često izbjegavale surađivati sa zemljama u razvoju u ovom području. Usvajanjem rezolucije UN-a stvoreni su uvjeti za povećanje globalne porezne transparentnosti i suradnje, te smanjivanje štetnih utjecaja izbjegavanja i utaje poreza od strane multinacionalnih korporacija.
- Nakon usvajanja rezolucije, 15. ožujka 2024. podržali smo [inpute međunarodnih OCD-a](#) za izradu referentnog okvira za implementaciju rezolucije koji bi osigurao njegovu učinkovitu i pravednu primjenu. U lipnju smo podržali i [druugu rundu inputa](#) i komentara na referentni okvir.
- 14.6.2024. suorganizirali smo i sudjelovali na treningu za OCD-e i istraživačke novinare "Capitalising on Croatia's FATF grey listing: the role of civil society actors and investigative journalists" od strane Royal United Services Instituta iz Ujedinjenog Kraljevstva. FATF (Financial Action Task Force) je međunarodna *watchdog* organizacija koja se bavi pitanjima ilegalnih financijskih tokova i pranja novca.
- Hrvatska je tijekom 2022. dospjela na njihovu sivu listu, što znači da je pod povećanom prismotrom zbog neispunjavanja dijela obveza vezano uz suzbijanje pranja novca i financiranje terorizma. Problematika međunarodnog pranja novca i nezakonitih novčanih tokova, slično kao i pitanja porezne pravde, vezana su uz međunarodnu razvojnu suradnju i službenu razvojnu pomoć jer utječu na količinu sredstava dostupnu za te

politike. U narednom ćemo se periodu nastaviti educirati o ovoj temi kako bismo ju mogli snažnije uključiti u buduće zagovaračke aktivnosti.

Prostor djelovanja civilnog društva

- Nastavili smo raditi na aktivnostima vezano uz smanjenje prostora civilnog društva, posebice u kontekstu uvođenja direktive Europske komisije o uključivanju propisa o obvezi registracije OCD-a kao “stranih agenata” u slučaju inozemnog financiranja (tzv. FARA - Foreign Agents Registration Act) u legislativni paket “Defense of Democracy”. Kao argumentacija za uvođenje takvog zakonodavstva Europska komisija navodi borbu protiv stranih utjecaja, prvenstveno misleći na Rusiju u kontekstu rata u Ukrajini i pokušaja destabiliziranje EU.
- U listopadu 2023. supotpisali smo [pismo](#) kojim se tražilo zaustavljanje uvođenja zakona o “stranim agentima” u Republici Srpskoj u Bosni i Hercegovini. Spomenutim zakonom uvodi se registar svih nevladinih organizacija koje primaju financijska sredstva iz inozemnih izvora i nameću im se dodatne administrativne obveze, uz problematičnu društvenu stigmatizaciju.
- 9. prosinca smo u suradnji s Centrom za mirovne studije poslali [pismo](#) Dubravki Šuici, Potpredsjednici Europske komisije i Povjerenici za demokraciju i demografiju, tražeći izbacivanje FARA direktive iz [Defense of Democracy paketa](#). Paket je ipak usvojen u obliku u kojem je i predložen 12. prosinca. U ožujku 2024. dobili smo generički odgovor Šuicinog kabineta u kojem nas uvjeravaju da će sve mjere u paketu biti proporcionalne te da u nacionalnim registrima OCD-a koje primaju strano financiranje neće biti pretjeranog administrativnog opterećenja i stigmatizacije, kao i to da neće biti obuhvaćene organizacije koje se ne bave “aktivnostima predstavljanja interesa”, odnosno lobiranjem.
- Od siječnja do travnja 2024. sudjelovali smo na informativnim događanjima u organizaciji europskih mreža OCD-a na ovu temu kako bismo istražili koje će biti potencijalne posljedice nove direktive, a na kojima su sudjelovali i predstavnici Europske komisije. Dojam nakon održanih razgovora je da je riječ o nedorečenom i nejasnom dokumentu, koji otvara prostor za dodatno administrativno opterećenje za OCD-e, dok se pritom ne

osiguravaju snažni mehanizmi i sankcije za one koji su zaista pod utjecajem neprijateljskih stranih sila. Također se otvara prostor za tendencioznu interpretaciju direktive na nacionalnim razinama koje bi potencijalno mogle dodatno suziti prostor djelovanja civilnog društva, suprotno tvrdnjama iz Europske komisije.

- 14. svibnja potpisali smo [pismo podrške](#) na inicijativu Human Rights House mreže kojim se traži obustava uvođenja FARA legislative u Gruziji. Povodom najave njezina uvođenja, civilno društvo u Gruziji organiziralo je niz akcija i prosvjeda protiv navedene legislative, na što je odgovoreno nasilnom represijom od strane policije, uključujući uhićenja aktivista i novinara, korištenje suzavca, vodenih topova, nezakonitog nadzora i dr.
- 15. srpnja potpisali smo [zahtjeve mreže Civil Society Europe](#) EU institucijama poslije izbora za EP u svrhu jačanja prostora civilnog društva.

Rat u pojasu Gaze

2. studenog 2023. smo, uz suglasnost članstva, poslali [pismo](#) Vladi RH i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova povodom njihovog glasanja protiv rezolucije kojom se traži "trenutačno, trajno i održivo humanitarno primirje" u Gazi u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda. Hrvatska je glasala protiv uvođenja hitnog primirja argumentirajući da je u rezoluciji nedostajala klauzula o osudi terorističkih napada Hamasa, što smo osudili istaknuvši da je nužno uspostaviti primirje i humanitarne koridore. 14. studenog smo potpisali i [reakciju](#) CONCORD-a na ovu temu. 23.1.2024. potpisali pismo podrške Inicijative za slobodnu Palestinu o prekidu rata i uspostave neovisne palestinske države prema Vladi, Saboru i Predsjedniku RH.

Ostale zagovaračke aktivnosti

- Tijekom siječnja 2024. sudjelovali smo u izradi Liberties izvještaja o vladavini prava pod koordinacijom Centra za mirovne studije – poglavlje o borbi protiv korupcije.
- 19.1.2024. poslali smo input mreži Action4Sustainable Development za njihov izvještaj o provedbi Ciljeva održivog razvoja u zemljama koje su tijekom 2023. predale Dobrovoljni nacionalni pregled. Dali smo kritički osvrt o uključivanju OCD-a u politike vezane uz provedbu SDG-a te uz održivost oporavka od pandemije iz ekonomske i socijalne

perspektive, odnosno oslanjanju RH primarno na kratkoročne ili ad-hoc europske fondove i programe.

- 24.5.2024. podržali smo pozicijski dokument "[Our Europe](#)" protiv ekstremne desnice i za jačanje ljudskih prava ususret izborima za Europski parlament.
- 2.7.2024. potpisali smo [pismo podrške](#) prosvjedu "Pravda za Vrginmost u Općini Gvozd" u organizaciji Zelene akcije i građanske inicijative "Stop Phaten Plastic Recycling".
- 18.7.2024. Podržali [pismo mreže Solidar](#) Vijeću Europe vezano uz globalno građansko obrazovanje.
- 24.7.2024. Poslali otvoreno pismo Vladi RH i Predsjedniku RH vezano uz štrajk glađu ruskog mirovnog aktivista Vladislava Arinicheva zbog neodobravanja azila u RH.

Popis trenutno aktivnih projekata koji se nastavljaju i u 2025. godini

- „GEAR UP! – Global citizenship Education Actions to Strengthen Youth Engagement Through Local Support to Local Authorities and CSOs, to accelerate Progress towards Sustainable Development“ – DEAR fond, EU komisija, partneri
- „Jačanje kapaciteta civilnog društva zap. Balkana i ist. Europe za zagovaranje prema EU institucijama“ – Grad Zagreb
- „Empowering Ecosystems of Civil Society Organisations in the Czech Republic, Slovakia, Croatia and Slovenia“ – CERV, partnerski

Osim aktivnosti u sklopu aktivnih projekata u 2025. godini, CROSOL će se posvetiti i sljedećim aktivnostima:

- planiranje aktivnosti i namicanja sredstava sukladno ciljevima određenim u važećem Strateškom planu CROSOL-a
- organizacija strateškog planiranja Platforme za razdoblje 2026. – 2030.

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj

Selska cesta 112a, 10 000 Zagreb, Croatia, tel/fax: + 385 385 95 4072843

- održavanje redovne godišnje Skupštine (lipanj 2024.)
- praćenje međunarodnih i nacionalnih razvojnih politika i (po potrebi reagiranje), praćenje provedbi obveza Rep. Hrvatske vezano uz implementaciju ciljeva održivog razvoja (SDGs, Agenda 2030).
- suradnja sa CONCORD mrežom u pisanju AidWatch izvještaja za Hrvatsku
- aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih mreža kojih smo članica (CONCORD, SDG Watch, EURODAD, GCAP)
- aktivno praćenje i sudjelovanje u radu radne skupine za međunarodnu razvojnu suradnju pri MVEP-u, izvještavanje članica CROSOL-a o planovima i strategiji
- kad god se ukaže prilika – uključivanje članica CROSOL-a u zajedničke aktivnosti i/ili zajedničko apliciranje na projektne natječaje

Članice Platforme su: ADRA – Hrvatska, Adventistička agencija za pomoć i razvoj; Autonomna ženska kuća Zagreb; Centar M.A.R.E.: Model aktivne rehabilitacije i edukacije; Centar za mir, nenasilje i ljudska prava – Osijek; Centar za mirovne studije; Centar za ženske studije; CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje; DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva; Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću; DOMINE - organizacija za promicanje ženskih prava; Domino; Forum za slobodu odgoja; Gong; Inicijativa mladih za ljudska prava; Kuća ljudskih prava Zagreb; MIRamiDA Centar - regionalne razmjene mirovnih iskustava; Mreža mladih Hrvatske; ODRAZ - Održivi razvoj zajednice; Omladinska udruga Podum; Savez udruga Klubtura; Terra Hub; Udruga OBRIS - Obrana i sigurnost; Udruga "Mi" – Split; Udruga „Zemljani - Are You Syrious?"; Volonterski centar Zagreb; Zelena akcija; Živi atelje Dajht Kralj